ANUL III—No. 742 —EDIȚIA A TREIA — ă 5 Ianuarie 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRATIEI ROMÎNE

ANUNCIURI

REDACȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

NOUA CIRCULARA DE LA C. F. R.

SCRISOAREA D-LUÏ DEPUTAT MICESCU — DESPOIERILE LA C. F. R.

CIUMA

Holeră am avut și ne e teamă să nu avem și ciumă, cum merg lucrurile.

Ne facem datoria atrăgînd luarea aminte a guvernuluĭ că e vorba de o boală, pe lîngă care holera e o jucărie.

Ciuma a izbucnit în India și încercările necinstite ale administrațieĭ engleze, de a o tăinui și apoĭ de a înșela lumea asupra mărimeĭ primejdieĭ, aŭ fost zadarnice. Intru cît privește măsurile luate pe vasele de comerț, carĭ umblă între India și Londra orĭ alte porturĭ engleze nu trebue să ne facem nicĭ o iluzie. Am arătat în acest ziar cum pînă acuma s'aŭ și întîmplat două cazurĭ de moarte prin ciumă la spitalul militar al marineĭ în Londra. Cazurile s'aŭ întîmplat la marinarĭ veniți din India, unul pe o corabie și altul pe alta. Dacă nu s'a întins ciuma e maĭ mult o întîmplare de cît un merit al măsurilor luate de doctorĭ, căcĭ cazul întîiŭ nicĭ nu l'aŭ presupus măcar că era ciumă!

Egiptul și Turcia aŭ luat măsurĭ contra ciumeĭ, dar e de știut dacă Englejiĭ se vor supune, maĭ ales cînd războiul cu Mahdiștiĭ îĭ silește să aducă oștĭ indiene la Suakim și la Dongola. Nu e îndoială, ci aproape sigur că dacă nu va veni ciuma în Egipet, meritul va fi al întîmplăreĭ.

Să nu uite însă consiliul nostru că holera ne-a fost adusă prin vapoare engleze care, vezĭ Doamne, făcuseră carantină la Constantinopol unde bacșișul e a tot puternic.

Ciuma se introduce cu mărfurile și cu oameniĭ, ea urmează tot-de-auna căile comerțuluĭ.

Ast-fel a fost cu ciuma cea groaznică de pe la sfîrșitul veaculuĭ al XIV-lea, ast-fel cu toate cele ce aŭ urmat'o, pînă la cea din urmă, în 1841! La sfîrșitul veaculuĭ al XIV-lea o singură epidemie a nimicit în Europa *două-zecĭ și cincĭ de milioane de oamenĭ*; multe orașe aŭ fost aproape cu totul pustiite. In Viena aŭ murit 40,000 de oamenĭ în cîte-va zile.

D-rul *Covino* scrie despre acea vestită ciumă și arată că nu alege nicĭ vara saŭ iarna, că omoară tot așa de grozav în țările de la miază-noapte ca și în cele de la miază-zi. Ciuma lovește fără deosebire bărbați, femeĭ saŭ copiĭ.

Dacă de la 1841 pînă acuma nu ne-a maĭ vizitat, nu trebuie să credem că sîntem sigurĭ pe viitor; iar onorabilul consiliŭ sanitar să asculte maĭ puțin interesele comerciale și hotărîrile congresuluĭ de la Drezda de cît interesul populațieĭ acesteĭ țărĭ. Cerem decĭ la Sulina și Constanța, serviciŭ serios de control și carantină.

Iar pe d-l Babeș, îl credem dator a se ocupa de pregătirea unuĭ ser antipestic, căcĭ microbul boaleĭ e cunoscut. Ar fi bine ca institutul de bacteorologie să ne dea și foloase practice, pînă acuma prea exclusiv pur științific a rămas. Asta avem dreptul s'o cerem, după cum cerem ca să se pună în aplicare, pentru apărarea țăreĭ contra ciumeĭ, toate măsurile recomandate de d. Babeș. Să nu se repete greșeala de pe vremea holereĭ.

Ciuma, e primejdioasă pentru toate țările, dar maĭ ales pentru a noastră, de oare-ce avem majoritatea enormă a țăreĭ, în deosebĭ poporul de la sate, trăind în sărăcia cea maĭ neînchipuită și lipsit cu desăvîrșire de lumina științeĭ, decĭ cu totul ne în stare de a se lupta contra groazniceĭ molime.

Fala noastră, cu civilizația burgheză, a dat faliment, cînd cu holera din Hamburg.

Ne era destulă lupta ce avem de purtat contra ciumeĭ din lăuntru, contra boaleĭ capitalismuluĭ, și n'ar maĭ fi nevoie de oaspețĭ asiaticĭ, carĭ să ne facă să cădem în sălbătăcie; să vedem din noŭ scenele descrise de cronicariĭ noștri. Mi se pare că tocmaĭ de prisos de populație, nu vom fi suferind. Dar se știe că maĭ răŭ surd e, nu cel ce n'aude, ci cel care se face că nu aude.

I. Nădejde

LOTERIA ȘI GAZETA d-luĭ STAN BLEGEANU. — Cine nu cunoaște pe d. Stan Blegeanu din Ploeștĭ? D-sa nu e numaĭ un cetățean; e chiar simbolul cetățeanuluĭ, conștient de rolul săŭ în democrație.

Din frageda copilărie d. Stan trăgea lotul la alvițarul din colț; adolescent, începu să-șĭ pună tabachera și ceasornicul la lot — adecă să facă comerț *en detail* pe a d-sale socoteală, saŭ cum s'ar zice; cu *risico*; în fine, ajuns la maturitate, d. Stan din detailist devine angrosist și face loteria Sf. Treimĭ din Ploeștĭ, care s'a complicat cu proces și amenință pe angrosist cu grosul.

D. Stan, pentru a-șĭ salva onorul și a risipi calomniile dușmanilor săĭ — ne omoară concurența, d-lor! —, a bine-voit să ne trimeată următoarea cartă poștală, pe care o redăm cu tot kikirezul eĭ:

«D. Stan Blegeanu vice Presedinte Al lotarĭ din «ploesti aduce la cunostința publiculuĭ să nu se «maĭ ea dupe vorbe să pastrede biletile de loterie «care are dela biserica sfinta Treime de orc ce bani «sînt asigurațĭ la casa de depunere în sumă de leĭ «14000 tragerea lotarĭ nu se vor Efectua pînă maĭ «în tiiu nu se vor termina cu judecata procesuluĭ «cu acesta ocadiune va Apare și ziarul Apărarea «în dioa de 5 Ianurie 97 sub Direcțiunea Domnuluĭ «Stan Blegeanu 10 banĭ în tota țara».

Care va să zică, ne-am înțeles: «tragerea lotereĭ nu se *vor* efectua»; așteptațĭ judecata procesuluĭ, cu această ocaziune va apare și ziarul *Apărătorul* sub direcția d-luĭ Stan Blegeanu și maĭ ales nu pierdețĭ biletele—că se supără onor. d. Stan! — T.

CE FACEȚI CU DOBROGEA?

Zăpaceala oamenilor noștri politicĭ a atins culmea. De unde orĭ ce om cu minte s'ar fi așteptat să vie guvernul cu un proect de lege prin care să întindă și asupra Dobrogeĭ drepturile acordate de constituție Romînilor de dincoace ne trezim cu alte alea. Prefectul județuluĭ Constanța a luat drepturile politice (atîtea cîte sînt acolo) la 30,000 de Romînĭ dobrogenĭ așezațĭ și împroprietărițĭ acolo pe baza legeĭ de la 1882, dînd ordin ca să nu maĭ fie înscrișĭ în listele electorale!!

S'ar crede că e un basm!...

Nu e destul că Dobrogea e tratată și acuma, două-zecĭ de anĭ de la unirea cu Romînia, tot ca țară cucerită? Nu e destul că prin nelegiuirile săvîrșite de slujbașĭ și perceptorĭ se dă armă agenților ruseștĭ și bulgăreștĭ și se ajută propaganda contra Romînieĭ,— acuma trebuea această lovitură adusă elementuluĭ romînesc!

Ce are de gînd guvernul d-luĭ Aurelian? Lăsa-va pe pașaua de la Kiustengè să-șĭ săvîrșească pîn la capăt înțeleptele reforme ce-a început? Nu e timpul să se facă din Dobrogenĭ cetățenĭ egalĭ cu ceĭ din Romînia veche?

Vă împiedecă teama de a da Dobrogea, prin legea faimoasă electorală de astă-zĭ, pe mîna elementuluĭ bulgăresc, care ar fi tare și mare la colegiul I-iŭ și al II-lea de cameră și la senat?

Dar așa e acuma pentru comună și județ. Saŭ atuncĭ de ce nu se modifică legea electorală și pentru Romînia?

Dobrogeniĭ să se mișțe și să-șĭ impue voința!

Mirza.

ATACURI CU PUMNALE

S'a relatat în numărul nostru de ierĭ și revenim în cel de față asupra unuĭ atentat cu pumnale săvîrșit alaltă-ierĭ în puterea nopțeĭ, contra unuia din vînătoriĭ ziaruluĭ nostru.

Victima prezintă cincĭ rănĭ la cap și n'a lipsit mult ca să avem de înregistrat una din cele maĭ abominabile crime anonime.

Am înaintat ierĭ pe pacient d-luĭ prefect al poliției Capitaleĭ.

Cetitoriĭ vor vedea în cuprinsul număruluĭ de față că avem motiv de a înfiera cu toată energia atît atitudinea maĭ mult ca scandaloasă a directoruluĭ prefectureĭ, și să nu fim de loc încîntațĭ de modul cum d. prefect de poliție a înțeles să-șĭ facă datoria.

Cu atîta maĭ mult cu cît, informațiunĭ venite în urmă și supozițiile noastre destul de întemeiate, ne arată că străzile Bucureștiuluĭ încep a semăna cu străzile Sofieĭ.

Voim să credem pe d. Lascar, ministru de interne, om drept și perseverent: așteptăm decĭ de la d-sa o procedare urgentă și onestă în această stranie afacere.

CIOCOII ȘI VOTUL UNIVERSAL

Aŭ simțit ciocoiĭ că votul universal a încetat să fie o glumă lansată de cîte-va capete aprinse, aŭ putut constata că în Cameră 39 de deputațĭ aŭ înbrățișat această reformă populară; în Capitală, cetățeniĭ aŭ aclamat'o într'un prim meeting grandios și întrunirile în țară s'aŭ inaugurat strălucit și vor continua, fără îndoială, cu acelaș succes.

Singur acest început al chestiuneĭ, care de azĭ înainte remîne la ordinea zileĭ, a avut darul să exaspereze elita noastră socială.

Dacă acum se manifestă atîta exasperare, trebuie să ne așteptăm ca înainte încă de realizarea votuluĭ obștesc — care nu e tocmaĭ departe — raportul poliției să ne anunțe într'o bună dimineață că întreaga noastră elită socială s'a strangulat... în clopotnița de la L'Indépendance roumaine.

Pînă azĭ aŭ lansat pamflete anonime, acuzînd pe ceĭ 39 deputațĭ democrațĭ de vîndutĭ jidanilor, aŭ acordat interviewurĭ ziarelor engleze, prin carĭ — o desperare de cauză! — ne acuză de agențĭ aĭ Rusieĭ (!!) — în fine, le maĭ remîne să scoată înpotrivă-ne cetele de ciomăgașĭ și avinațĭ, iar ca ultimă speranță să apeleze, cum aŭ și prevenit, la Petersburg pentru a se «restabili ordinea în țară».

Dar eram să uit: monitorul eliteĭ și al luĭ Djaburov— grațioasa L'Indépendance roumaine *—cîntă în număru-ĭ de ierĭ una din ariile-ĭ favorite contra sufragiuluĭ universal.*

Ne vom face o deosebită plăcere să aducem în numărul viitor cuvenitele ocării bătrîneĭ prima-done.

Cît privește impertinența umiteĭ prima-done de a numi pe partizaniĭ votuluĭ universal: «șarlatanĭ saŭ inconștiențĭ», avem onoare a întoarce epitetele cu vîrf, urgent și valabile pentru trecutul, prezentul și viitorul mareluĭ partid conservator.

Silex.

„NOVOSTI" IN CESTIEA TURCIEI

Fază nouă. — Planurile ziaruluĭ «Novosti». — Pall Mall Gazette

Prin numirea luĭ Muraviev, nepotul vestituluĭ călăŭ al Polonieĭ sculate, la postul de ministru de externe, politica rusască va fi din ce în ce maĭ îndrăzneață afară.

An pe an se tot arată maĭ bine că țarul Niculaie al II-lea e cu desăvîrșire unealtă lipsită de voință în mîna gașteĭ biurocratice care guvernează Rusiea. De aceea punem însămnătate pe numirea luĭ Muraviev prin această numire diplomațiea rusească ne arată la ce trebue să ne așteptăm. Rubla o începă a juca maĭ cu nerușinare cele maĭ deșțate cancanurĭ în țările balcanice și în deosebĭ la noĭ.

Călătoria luĭ Goluchoski la Berlin, arată că e chestiea maĭ gravă de cît ne-ar plăcea să credem. Innarmările Germanieĭ, vizita luĭ Goluchovski, numirea luĭ Muraviev sînt toate semne cu acelașĭ înțeles, că se apropie adică dezlegarea chestieĭ turceștĭ. Maĭ ales dacă se adeverește, cum e foarte de crezut, că oștile de Kurzĭ trimese acasă de la Constantinopol aŭ măcelărit din noŭ pe Armenĭ la Trapezunt și în împrejurimĭ, apoĭ momentul cel greŭ e aproape.

Planurile luĭ «Novosti»

Oficiosul rus *Novosti* se bucură maĭ întăiŭ că oameniĭ politicĭ englezĭ nu maĭ privesc politica rusască atît de dușmănoș ca Beaconsfield, etc. Ce e Constantinopolul? Un simplu port, a căruĭ importanță e mică de cînd cu tăierea istmuluĭ de Suez. Chiar dacă împrejurările ar sili pe Rusiea să pună stăpînire pe acest oraș, crede oare Europa că noĭ am strămuta capitala Rusieĭ tocmaĭ acolo? Dar, ba, cu cinstea ce ne caracterizează, declarăm că l'am face porto franc și decĭ ar putea face acolo comerț Angliea și cele-l-alte țărĭ.

Statele balcanice le-am lăsa să-șĭ caute, cum vor voi maĭ bine și neatîrnate de interesele lor năuntrice. Cît e vorba de Asia mică și cele l'alte provincil asiatice ale Turcieĭ credem că vom ajunge la o înțelegere cu Anglia și cu Franța și vom regula cum va fi maĭ bine.

Pall Mal Gazette

Ziarele engleze și în deosebĭ aceasta, își bat joc de perfidia rusească. Nu știm pe cine ar putea amăgi asemenea discursurĭ în totul asemănătoare cu ale cotoiuluĭ pustnicit. Auzĭ, Rusia va lăsa în pace popoarele Balcanice!! Cum ne lasă pe noĭ și pe Bulgarĭ, doară. Rusia va face din Constantinopol port franc! Tot așa s'a obligat și cînd a luat Batumul, după războiul trecut și nicĭ doĭ anĭ nu s'a răbdat și a făcut ce-a poftit din acest însemnat punct de comerț la Transcaucazia.

Apoĭ maĭ e clenciul cu Dardanelele, pe carĭ neapărat le vrea sub stăpînire rusească și închise pentru vasele de războiŭ ale celor-l'alte puterĭ. Să nu ne îndoim că Rusia vrea și toată partea nordică a Asieĭ micĭ și atuncĭ vom înțelege că marea neagră ar fi cu drept cuvînt un lac rusesc. Să nu uităm că Rusia avînd în mînă Constantinopolul și cele două strîmtorĭ s'ăr ruina tot ce puterile europene aŭ căutat se facă prin comisiunea dunăreană. Decĭ se vede că are ce căuta Goluchovski la Berlin.

Virtus

ELUCUBRATIILE UNUI FOST MINISTRU

Interviewul din Standard. — Conservatoriĭ și votul universal. — Democrația și Rusia

Cititoriĭ noștri aŭ putut vedea în numărul de ierĭ al Lumea Nouă *«importantele» declarațiunĭ pe carĭ le a făcut un fost ministru romîn, unuĭ redactor al ziaruluĭ oficios englez* Standard. *După cît știm, fostul ministru este d. Lahovary, care plecînd din țară, petrecut de simpatiile d-luĭ de Fonton, caută în străinătate ocaizunea de a fi interwievat de un ziarist oare-care.*

După ce a strecurat prin ziarele franțuzeștĭ și nemțeștĭ, diferite corespondențe tendențioase și neadevărate, a reușit să păcălească și un ziar de însemnătatea Standarduluĭ și că declarațiile d-luĭ Lahovary, aŭ fost o păcăleală în toată puterea cuvîntuluĭ, citoriĭ, aŭ putut vedea din numărul nostru de erĭ.

Conservatoriĭ și votul universal

Agitația pentru votul universal le stă conservatorilor în gît. Dușmanĭ aĭ și orĭ căreĭ revendicărĭ democratice, eĭ se tem cu atît maĭ mult de agitația votuluĭ universal, cu cît un puternic curent democratic în țară. ar amenința partidul conservator în însășĭ viața sa, pe cînd un guvern, un partid care ar favoriza curentele democratice, ar prinde rădăcinĭ adîncĭ în popor și s'ar bucura de simpatiile întregeĭ țărĭ».

Iată de ce conservatoriĭ caută mereŭ să îndepărteze pe liberalĭ de democrațĭ, căcĭ se tem ca prin nouĭ concesiĭ democratice, liberaliĭ să nu-șĭ asigure acele simpatiĭ ale poporuluĭ, simpatiĭ carĭ i-aŭ făcut atît de superiorĭ conservatorilor. Iată în acelașĭ timp și explicarea pentru ura neîmpăcată ce o poartă conservatoriĭ reformeĭ votuluĭ universal.

Democrația și Rusia

D. Lahovari declară pe partizaniĭ de frunte aĭ votuluĭ universal ca agențĭ rusești, cu alte cuvinte impută democrațieĭ romîneștĭ rusofilismul. Apoĭ nu democrația romînească s'a bucurat de sprijinul Rusieĭ în vre-o chestiune și cînd luptătoriĭ pentru votul universal pleacă în provincie, pînă astă-zĭ n'am avut ocaziunea încă să văd că d. Fonton ar fi venit să-ĭ petreacă. Pînă acuma un singur partid romînesc a avut curaj să primească sprijinul Rusieĭ și acest partid este acela conservator.

Dar dacă d. Lahovari era în antren, ne miră că n'a spus că și broșura anti-rusă planuită de social-democrațiĭ romînĭ, va fi plătită de rușĭ, căcĭ numaĭ așa d. Lahovari ar fi dovedit că a întrecut pe reporterul Standarduluĭ.

Wassa

INDREPTAREA COCOSATILOR

Descoperirile științeĭ, în ciuda tuturor Brunetierilor de contrabandă de la «Epoca» și de aiurea, n'aŭ gînd să se oprească. Orĭ într'un ram orĭ în altul fie-ce zi ne aduce dovezĭ noĭ că progresul n'a stămpit, ci pe zi ce trece se tot iuțește.

Acuma cea din urmă din minunile științeĭ e tămăduirea cocoșaților (ghebeșilor) care a putut-o face pentru întăiea oară doctorul Calot. Pînă acuma a făcut 30 de operațiĭ la gheboșĭ maĭ tinerĭ de două-zecĭ de anĭ și nicĭ un caz n'a avut urmărĭ rele, a reușit admirabil în toate.

Comunicarea acestor fapte la academiea de științe din Paris a făcut un zgomot neobicĭnuit și-a pus pe învățațĭ pe calea adevărată, le a arătat că multe credințĭ greșite le-aŭ rămas, cu toate că aŭ pretenția de a se conduce numaĭ și numaĭ de fapte și încheerĭ logice scoase din acestea.

Pînă acuma se credea că e peste putință vre-o operație asupra șireĭ spinăreĭ, din pricina măduveĭ spinăreĭ. Și totu-șĭ faptele aŭ arătat că ideea veghează greșită și că lucrul cel maĭ ușor din lume e îndreptarea uneĭ șirĭ a spinăreĭ cocoșate. E chestie de un minut saŭ două, se face numaĭ apăsînd cu mîinile pe șira spinăreĭ, după ce cocoșatul a fost culcat cu fața în jos pe o masă saŭ pe un pat și adormit cu cloroform. Indreptarea la loc a vertebrelor e decĭ lucrul cel maĭ ușor, greutatea e de a ținea vertebrele destulă vreme în poziția cuvenită pentru a le da vreme să se lipească și să stea apoĭ, fără nicĭ un sprijin artificial, aceeașĭ legătură și așezare ca la oamenĭ sănătoșĭ.

Dr. Calot aduse înaintea Academieĭ șase din cocoșațiĭ îndreptațĭ de dînsul. A avut grijă să fotografieze pe fie-care din eĭ înainte de operație și de pe aceste fotografiĭ a lucrat un pictor în mărime naturală portretele. Cu acestea se puteaŭ compara înșiĭ după operație.

Deosebirea era enormă din toate punctele de vedere: din palizĭ, scurtațĭ, bolnavĭ, acuma eraŭ rumenĭ, înălțațĭ, plinĭ de sănătate. Foștiĭ cocoșațĭ aŭ defilat goĭ din sus de brîŭ pe dinaintea membrilor Academieĭ și spinările saŭ pieptturile lor nu maĭ arătaŭ nicĭ o deosebire de oameniĭ sănătoșĭ.

D-rul Calot e un om foarte simpatic, e de peste patru-zecĭ de anĭ și atît de iubitor de oamenĭ, în cît, departe de a ascunde toate amănuntele operațieĭ sale, e din potrivă hotărît a scrie o carte prin care să dea toate lămuririle și gata a arăta orĭ-căruĭ doctor ar veni să-l întrebe chiar și felul de-a lucra practic.

D-rul a spus ziariștilor, carĭ l'aŭ interviewat înainte de plecarea luĭ în Italia, cum a ajuns la ideea de a opera pe cocoșațĭ din pricină că trăește de multă vreme la Bark-sur-mer, unde sunt foarte mulțĭ copiĭ cocoșațĭ. După zece anĭ de studiĭ a reușit să afle putința de-a opera, și pînă acuma a izbutit să îndrepte 37 de cocoșațĭ. Nicĭ unul din operațĭ n'a murit.

Greutatea nu e în îndreptarea șireĭ spinăreĭ ci în ținerea vertebrelor în poziția cuvenită destulă vreme pentru ca să se prindă în această nouă poziție. Cea maĭ mică mișcare a vertebrelor, după ce aŭ fost desprinse din poziția rea și puse în cea bună, ar avea ca urmare ruperea măduveĭ spinăreĭ și decĭ moartea pe loc. De aceea d-rul Calot așează maĭ întîiŭ o pătură de vată peste cocoașa adusă la forma normală, adecă desființată; peste această pătură de vată așază în locul cocoașeĭ niște tampoane de vată și peste acestea un bandaj lat, rotund, de ipsos. In zece pîn la cincĭ-spre-zece minunte e gata bandajul de gips și păturile de vată. După acest răstimp bandajul e învîrtoșat și decĭ, după cincĭ-spre-zece pîn' la două-zecĭ de minunte, cocoșatul operat poate fi trezit din cloroformizare. Operatul stă treĭ pînă la patru lunĭ cu bandajul acesta; apoĭ se ia și i se pune altul tot așa făcut, care trebue să stea tot atîta timp. După două saŭ treĭ asemenea bandaje, se poate da voe operatuluĭ să umble fără bandaj, dar pus într'un corset.

De acuma intră în convalescență.

Corectarea desăvîrșită cere zece lunĭ.

Doctorul crede că va putea reuși chiar cu cocoșațĭ maĭ bătrînĭ, dar operația e maĭ grea, trebue să se tae ce-va din prelungirile dorsale ale șireĭ spinăreĭ, totu-șĭ reușita e sigură și în aceste cazurĭ chiar.

Un lucru e sigur, că de acuma se pot tămădui cocoașele la momentul cînd se arată.

Operația e așa de ușoară că o va putea face orĭ ce doctor.

In curînd, dacă mumele vor lua în seamă începutul boaleĭ la copiĭ și dacă își vor face doctoriĭ datoriea, nu vor maĭ fi cocoșațĭ pe lume.

Cum vedem e foarte serios și deplin dovedit că se pot îndrepta cocoșațiĭ. E nostimă observația că orĭ ce operat e mult maĭ înalt după operație, de oare ce vertebrele așezate la locul lor înnalță statura.

Pot decĭ Antimireniĭ să cădească în pace foloasele neștiințeĭ și să predice falimentul științ-

eĭ, aceasta va dovedi că este şi că merge maĭ iute tocmaĭ făcînd necontenit minunĭ peste minunĭ.

Dacă o mulţime de descoperirĭ remîn neîntrebuinţate; dacă atîtea aduc maĭ mult răŭ de cît bine, acuma, omenireĭ muncitoare, pricina e nu falimentul ştiinţeĭ, ci al societăţeĭ capitalisto-burgheze. Societatea socialistă singură va face că descoperirile în loc de a nu contribui ntru nimica la uşurarea vieţeĭ să fie adevărate izvoare de fericire pentru omenire.

Lorando

DESROMINIZAREA DOBROGEI

Lovitură contra romînilor. — Emigrarea Tătarilor. — Burghezimea bulgară şi votul universal

Intinderea reuluĭ făcut în judeţul Constanţa pare tot maĭ mare, n'ar fi 30,000 de Romînĭ despoieţĭ de drepturile lor de cetăţenĭ, drepturĭ de carĭ se bucură de 15 pînă la 20 de anĭ şi 45,000

Tătariĭ emigrează neîncetat, mulţumită prigonirilor de tot felul. Vedem adus ca exemplu modul cum prigoneşte chiar acuma pe Tătarĭ casierul general al judeţuluĭ Constanţa. In locul Tătarilor aŭ venit tot felul de fugarĭ din Bulgaria şi-aŭ pus mîna pe pămînturile părăsite. Acuma toţĭ aceştĭ Bulgarĭ proaspeţĭ aŭ fost scrişĭ în listele electorale.

Toate aceste manevre s'aŭ maĭ încercat odată contra Romînilor, la 1892, cînd prefectul conservator Dunca, luase aceeaşĭ măsură ca şi Chintescu astă-zĭ. Dar atuncĭ guvernul conservator a făcut dreptate Romînilor.

Să nu se uite că Bulgariĭ rîvnesc la Dobrogea şi că guvernul rusesc le-a făgăduit'o. Să nu se uite de propaganda rusească în această nefericită provincie. Şi să nu crează că se va pune vre-o dată capăt turburărilor fără votul universal şi întinderea constituţieĭ asupra Dobrogieĭ. Numaĭ prin votul universal se va putea înfrînge burghezimea bulgară, care astă-zĭ e stăpînă necontestată acolo.

Acuma, conservatoriĭ fac gură şi se arată anti-ruşĭ; aŭ uitat de Celibidachi, Moruzzi et Comp.

MUNCITORIĬ DE LA C. F. R.

Mişcarea funcţionarilor mijlociĭ şi micĭ de la C. F. R., e lucru minunat. Abuzurile, nedreptăţile de tot felul, risipa banilor intraţĭ prin munca tocmaĭ a celor micĭ, sînt aşa de marĭ, în cît nu se întreabă nimenĭ ce le lipseşte funcţionarilor nemulţumiţĭ şi gata a întrebuinţa chiar greva, dacă vor fi siliţĭ. Di'mpotrivă, cu toţiĭ ne mirăm, cum de-aŭ putut să rabde atîta vreme. Datoria guvernuluĭ e să simplifice şi efteneascâ serviciul la C. F. R., desfiinţînd slujbele gras plătite şi de nicĭ un folos. Se impune desfiinţarea directoruluĭ, a sub-directorilor, a consiliuluĭ de administraţie şi a atîtor slujbe plătite cu miĭ de leĭ, de-şi nimenĭ n'ar avea a se plînge de lipsa lor. Toată arta celor maĭ bine plătiţĭ, e în iscălirea hîrtiilor, lucrate de ceĭ micĭ.

Dacă s'ar pune în grevă ceĭ marĭ, s'ar vedea atuncĭ, după o lună de grevă, că nicĭ nu e nevoie de dînşiĭ, ar fi o mîntuire pentru bugetul căilor ferate.

Dar în vreme ce funcţionariĭ se mişcă, unde sînt muncitoriĭ din atelierele căilor ferate? N'aŭ eĭ nicĭ o nemulţumire contra direcţieĭ? Sînt încîntaţĭ cu salariile, cu amenzile, cu casa de ajutor? Li s'aŭ asigurat lor pensiĭ bune la caz de schilodire saŭ moarte, fie din accidente, fie din boală?

Plîngerile de-acum un an contra munceĭ groaznice la care sunt supuşĭ prin lucrul cu bucata fost-aŭ ascultate? Nu cum-va şi-aŭ plecat urechea la nişte şoapte interesate, ca să stea binişor, să nu se mişte şi eĭ tot-o-dată cu funcţionariĭ, că li se va face dreptate? Dacă aşa e, dacă li s'a dat asemenea sfat de alţiĭ, reŭ le-a priit sfetnicul; de s'aŭ priceput la atîta de la sine, apoĭ reŭ cap aŭ avut.

Noĭ îndemnăm pe muncitoriĭ de la gară, despre carĭ nu vorbeşte memoriul funcţionarilor, să nu se lase pe tînjală, ci să facă şi eĭ un memoriŭ, să-l acopere cu iscăliturĭ şi să-l înnainteze Camereĭ şi guvernuluĭ.

Ştim că-ĭ ţine de gît prin un regulament căzăcesc, după care sînt oprite petiţiile colective. Dar acel regulament e contra Constituţieĭ, şi nu se poate prin un regulament să se ia locuitorilor aceşteĭ ţărĭ dreptul de-a petiţiona la cameră în număr orĭ de cîte miĭ pe aceea-şĭ petiţie.

Muncitorĭ, nu pierdeţĭ ocazia, că greŭ se maĭ nimereşte pe viitoriŭ ocazie maĭ potrivit să vă arătaţĭ suferinţile şi să cereţĭ dreptate.

Prieteniĭ noştri de ideĭ să caute a răspîndi ideea aceasta între muncitoriĭ de la căile ferate, iar muncitoriĭ carĭ ne vor ceti bine-voească a ne trimete amănunte şi lămurirĭ.

I. Delescu

BRESLELE

V

Folosul şi însemnătatea lor în mişcarea muncitorilor.

Am văzut în numerile trecute carĭ sînt avantajele organizăreĭ breslelor; dar chiar dacă aceste avantaje ar fi minime, totuşĭ importanţa breslelor n'ar fi maĭ mică; ele ar fi o şcoală pentru educaţiunea socială a lucrătorilor, prin care s'ar ridica nivelul lupteĭ sociale a proletariatuluĭ.

Nicĭ o clasă socială nu se naşte cu deplina conştiinţă a roluluĭ istoric ce-ĭ revine. Fie-care pătură socială, pentru a ajunge la maturitate, are nevoe de o lungă experienţă, de disciplină şi solidaritate în rîndurile sale, fără acestea, nu se poate ajunge la un bun rezultat, chiar în cauza cea maĭ dreaptă.

Şi proletariatul trebue să treacă prin maĭ multe faze, pînă cînd să fie pe deplin conştient şi să îndepărteze din lupta sa patimile micĭ şi josnice.

Proletariatul trebue să muncească maĭ greŭ de cît cele-l'alte straturĭ sociale, carĭ l'aŭ precedat, din cauză că prin lipsa sa şi felul săŭ de viaţă, este maĭ jos pus, poate de cît burghezia în războiul săŭ de emancipare.

Tocmaĭ breslelor le revine o sarcină mare în lupta proletariatuluĭ. Este evident că lupta aceasta întrece cu mult o simplă luptă pentru ridicarea salariilor.

Chestia socială nu este o chestie de stomac, dar o chestie umanitară a independenţeĭ şi demnităţeĭ majorităţeĭ oamenilor, chestie care cere dezlegare. Dar chestia stomaculuĭ este aceea care strînge pe indiferenţĭ în mişcare, şi tocmaĭ lupta pentru salariĭ (chiar cînd n'are reuşită) sădeşte în rîndurile luptătorilor o disciplină, o jertfă de sine şi o solidaritate nestrămutată.

Presa, — pusă în serviciul capitaliştilor — ne obiectează adesea că grevele abrutizează pe lucrătorĭ. Dar dacă asta se întîmplă vre-o dată, atuncĭ de sigur că este urmarea uneĭ greve prost organizate. Grevele organizate, conduse de bresle, s'aŭ dovedit din contra ca nişte şcolĭ minunate ale disciplineĭ şi stăpînireĭ de sine. Greve şi lupte pentru salariŭ aŭ existat pururea de cînd s'a accentuat deosebirea între clase.

Cele di'ntîiŭ, am putea zice toate grevele naturale, aŭ în ele o mare doză de personalitate şi patimă. Ele izbucnesc dintr'o îndîrjire fără de veste a lucrătorilor, fără pregătirĭ şi ţinta hotărîtă, pentru a cădea tot aşa fără de veste. Dar tocmaĭ ignoranţa şi inconştienţa lucrătorilor, sînt cauza acestor încercărĭ nefolositoare; ele împiedecă pe lucrătorĭ să înţeleagă că situaţiunea proastă în care se găsesc şi în contra căreia se rezvrătesc, este urmarea necesară a unuĭ sistem social, care este maĭ puternic de cît cel maĭ puternic [illegible]nt.

Tocmaĭ aceşteĭ ignoranţe datorim faptul că lucrătoriĭ nu pot să recunoască că maşinile nu pot să fie vătămătoare, ci din contra numaĭ folositoare, prin aceea că uşurează şi micşorează munca omenească; tocmaĭ această ignoranţă face pe lucrător ca, în loc să ceară reforme durabile a condiţiunilor de muncă, prin urmare o schimbare a sistemuluĭ economic — să se rescoale fie în contra fabricantuluĭ, fie în contra maşinelor.

Insă numaĭ pentru că văd lucrurile într'un mod superficial, pentru că n'aŭ încă şcoală socială, lucrătoriĭ lucrează ast-fel şi sînt aplecaţĭ la acte de răzbunare. Agitaţia bresleĭ le arată cum concurenţa între patronĭ trebue să scadă salariile şi că în contra aceşteĭ scăderĭ nu se poate lupta prin acte brutale, dar printr'o organizare solidară a tuturor lucrătorilor uneĭ profesiunĭ, în vederea ridicăreĭ salariilor într'o anumită măsură saŭ stabilirea unuĭ minimum de salariŭ.

Prin aceasta, luptele pentru salar devin din nişte simple ameninţărĭ şi acte brutale în contra fabricanţilor individualĭ, o luptă energică, dar liniştită, cu un scop bine hotărît.

Agitaţia pe bresle, arată lucrătorilor maĭ întîiŭ, că maşinele şi îmbunătăţirile tehnice, sînt numaĭ mijloace pentru progresele culturale că ele nu pot să procure de cît timp liber lucrătorilor, pentru a se putea şi eĭ cultiva, pentru a putea avea şi eĭ distracţiĭ morale şi intelectuale, pentru a se adăpa şi dînşiĭ la izvoarele de cultură ale secoluluĭ. Li se demonstrează decĭ, că eĭ nu trebuie să lupte contra maşinelor dar pentru schimbarea sistemuluĭ social; care transformă maşina di'ntr'o unealtă de uşurare a munceĭ lucrătorilor, într'o plagă pentru aceştia.

Şi în modul acesta, lucrătoriĭ sînt luminaţĭ asupra relaţiunilor sociale şi smulşĭ din indiferenţa lor, pentru a se organiza — condiţia de căpetenie de reuşită în lupta pentru mărirea salariuluĭ.

In această privinţă, organizaţia pe bresle a deşteptat pe lucrătorĭ la viaţa politică şi socială. Ea face pe lucrătorĭ să să cugete asupra ordineĭ sociale; ea le-a dat o privire generală asupra întregeĭ vieţĭ sociale; ea le-a explicat efectele oferteĭ şi cerereĭ, le-a dezvoltat simţul solidarităţeĭ, conştiinţa lor de clasă!

Şi această activitate educatoare uriaşă, care nu se poate compara cu toate şcolile oficiale, bisericile, bibliotecile, etc., să nu schimbe într'un nimic, brutalitatea şi depravarea maselor?!

Filip.

LITERE-ARTE

Alaltă-seară serată delicioasă la Bragadiru: Peters cu orchestra ne-a dat: Uvertura la *Rosamunda* a luĭ Fr. Schubert, una din splendidele Polonaises a luĭ Chopin şi o prea frumoasă Ballade de Blasser, superb orchestrată.

Serata ne-a maĭ relevat talentul simpaticuluĭ violonist d. *Weinberger*, care se afirmă din ce în ce maĭ mult ca un solist de valoare.

D-sa a executat cu mult sentiment, un *Madrigalle* de Simonetti cu acompaniament de harfă.

MISCAREA SOCIALISTA

Austria.—Saxonia.—Italia.—Anglia.—

~~~~ Partidul social-democrat austriac, a început lupta electorală răspîndind un manifest tipărit în toate limbile ţăreĭ şi *în două milioane şi jumătate de exemplare*. Citām din acest manifest următorul pasagiŭ:

«Două treimĭ din toţĭ alegătoriĭ actualĭ «aŭ fost pînă astăzĭ lipsiţĭ de drepturĭ. «Guvernuluĭ anti-patriotic, partidelor ego«iste carĭ domnesc numaĭ în virtutea banu«luĭ, social-democraţia le-a zmuncit cu de a «sila recunoaşterea dreptuluĭ. Noua lege a «votuluĭ general e numaĭ o cîrpeală, fiind «că 5000 familiĭ de marĭ proprietarĭ vor a«vea şi astăzĭ maĭ mare influenţă de cît «cincĭ milioane de alegătorĭ, şi reprezenta«rea poporuluĭ va fi astăzĭ încă majorizată «de vechile curiĭ. Dar totuşĭ, ceĭ 72 de «deputaţĭ aĭ curieĭ a cincea, vor putea fi a«devăraţĭ reprezentanţĭ aĭ poporuluĭ Viitoarea «luptă trebue să aibă de scop cîştigarea vo«tuluĭ universal egal, direct şi secret.

~~~~ La alegerile comunale din Saxonia social-democraţiĭ aŭ pus candidaţiĭ lor în 98 de comune rurale şi în 19 oraşe. In 77 de comune rurale şi în 6 oraşe, aŭ fost aleşĭ în mod definitiv candidaţiĭ social-democraţĭ. In două locurĭ alegerea a fost invalidată şi în unul contestată.

~~~~ Ministrul di Rudini a început o campanie în contra partiduluĭ social-democrat italian, dizolvînd diferite organizaţiunĭ, între carĭ şi puternicele camere de muncă (camera di lavoro). Aŭ fost dizolvate, între altele federaţiunea socialistă din Liguria şi cea din Roma, în vederea alegerilor, pe carĭ le pregăteşte di Rudini. Persecuţiile în contra partiduluĭ social-democrat, măresc numaĭ, puterea acestuia, care în scurt timp, a reuşit să adune o sută de miĭ de leĭ, o sumă colosală, dacă ţinem în seamă ţara în care trăieşte partidul şi tinereţea sa.

~~~~ *The Social-democrat* este titlul uneĭ reviste pe care o scoate lunar, federaţia social-democrată din Anglia. Colaborează ceĭ maĭ cunoscuţĭ tovarăşĭ din toate ţările la această revistă, menită a maĭ susţine activitatea ziaruluĭ *Justice*, care în curînd va deveni zilnic.

CRONICA

—Instinctul natural—

Luceafărul onorabiluluĭ d. Danalache de la Focşanĭ urează pe abonaţiĭ săĭ de anul noŭ.

Urarea începe cu următoarea reflecţie filozofică:

«Ziua de una Ianuarie, fiind considerată ca an nou, în care tot creştinul, pare că împinsŭ la un ideal de bucurie şi de fericire după instinctul natural, consideră această zi măreaţă, cu credinţă că a scăpat de un an care a fost poate în părţile luĭ nefast, dar care în viitor îĭ surîde o viaţă maĭ puţin încărcată de lipsurĭ, suferinţe şi amărăciunĭ.»

Uite aşa: îţĭ încarcĭ viaţa cu lipsurĭ, suferinţĭ, şi eĭ şi ceva amărăciunĭ, atuncĭ te apucă instinctul natural, te împinge la un ideal de bucurie şi atuncĭ e gazeta luĭ Danalache şi te retragĭ în viaţa privată.

La mulţĭ anĭ, dragă, nu D. nalache şi vezĭ să nu te apuce prea des instinctul natural, că şeade frumos!

Wurtzi

PRESEDINTELE SOCIETATEI CULTURA DE LA C. F. R. CATRE FUNCŢIONARII C. F. R.

Domnilor,

In faţa versiunilor ce circulă necontenit prin presă şi viul graiŭ, în faţa entuziasmuluĭ şi a neliniştei ce domneşte între d-voastre, ne răbdătorĭ de a şti adevărata stare a lucrurilor, eŭ în calitate de preşedinte de onoare a Societăţiĭ Funcţionarilor C. F. R. *Cultura* cu sediul în Piteştĭ, societatea care a fost leagănul mişcăreĭ de care azĭ este pasionată o lume, mă cred dator a împărtăşi tuturor d-lor funcţionarĭ carĭ a subscris memoriul, cari aŭ aderat maĭ tîrziŭ la el fie înscris, fie pe cale telegrafică, precum şi acelora carĭ de şi n'l'a subscris pentru diferite motive, dar cari totuşĭ sînt de acord cu revendicările cerute în memoriŭ, mă simt obligat zic, de a le împărtăşi în ce stadiu să găseşte astăzĭ această mare chestiune.

De şi memoriul d-v. era adresat d-luĭ ministru al lucrărilor publice, singurul în drept şi în posibilitate de a da o satisfacere justelor d-voastră aşteptărĭ, însă din cauza unor dispoziţiunĭ înguste ale regulamentuluĭ de personal ce datează din alte timpurĭ, urma a se prezenta pe calea erarhică; ast-fel, Lunĭ 28 Decembrie trecut, comisiunea s'a prezentat la d. şef al serviciuluĭ de mişcare, iar Marţĭ 29 Decembrie, la d. Saligny, directorul general, de către care comisiunea a fost primită cu toată amabilitatea.

D-nul director general şi-a exprimat toată buna-voinţa de a se ocupa de soarta d-voastră şi-mĭ place a crede că memoriul original se află deja în posesnea d-luĭ Em. Porumbaru, ministru al lucrărilor publice, în care am încrederea nestrămutată că va şti să dea aceşteĭ marĭ chestiunĭ soluţiunea cea maĭ dreaptă şi că nimenea din ţară nu va fi atins.

Deja un început de îmbunătăţire s'a făcut, alocîndu-se în bugetul anuluĭ curent 1897, suma de un milion, cu destinaţia exclusivă, pentru sporirea salariilor, spor care, de sigur, va începe de la ceĭ maĭ de jos funcţionarĭ precum: acarĭ, frînarĭ telegrafiştĭ, veghetorĭ, etc., carĭ sunt în acelaşĭ timp ceĭ maĭ năpăstuiţĭ din cauza greleĭ lor ocupaţiunĭ şi a insuficienţeĭ salaruluĭ.

Vă maĭ pot spune că d. Ministru, m'a asigurat personal, că va numi o comisiune compusă din membri aĭ parlamentuluĭ şi alte persoane competinte, carĭ să elaboreze un proect de reorganizare al corpuluĭ C. F. R.

Pe cîtă vreme vă veţĭ căuta de datorie şi nu vă veţĭ abate de la disciplină, vă asigur că cauza D-voastră ce şi-a căştigat simpatia inimilor generoase din parlament, poate fi considerată ca şi cîştigată.

Sunt absolut încredinţat că memoriul d-v. nu vizase de loc persoane, nicĭ din administraţia centrală, nicĭ din serviciul exterior, ci pur şi simplu un sistem nenorocit care s'a perpetuat de multă vreme.

Iată de ce am îmbrăţoşat această cauză şi o voiŭ susţine cu ardoare pînă cînd dreptatea se va face şi pe cîtă vreme voiŭ fi convins că d-v. cu toţiĭ sunteţĭ un element de ordine precum a-ţĭ probat.

Mişcarea d-v., sînt ferm convins, are caracterul cel maĭ legal, maĭ corect iar nu revoluţionar şi socialist după cum a calificat'o unele persoane răŭ voitoare şi chiar o parte din presa mică care, în dorinţa poate de a vă servi, ar putea de sigur compromite causa d-v. sfîntă. Nu. Mişcarea d-v. este expresiunea cea maĭ înaltă de demnitate, de onoare şi de durere.

Fac apel la inteligenţa d-v. ca să vă căutaţĭ de serviciŭ cu o înzitā grijă şi abnegaţiune, să ascultaţĭ şi să executaţĭ punctual ordinile superiorilor, pentru nu da prilej de nemulţumirĭ.

Nu discutaţĭ chestiunea d-voastră în public, în faţa persoanelor carĭ vă asmuţă la desordine, căutînd poate să vă compromite cauza.

Nu vă plîngeţĭ decît în linişte către persoanele carĭ vă pot în realitate susţinea şi în special către d-niĭ reprezentanţĭ aĭ naţiuneĭ. Nu ameninţaţĭ pe nimenea şi conduceţi-vă în totul cu blîndeţă şi corectitudine, avînd răbdare şi încredere în direcţiune, în guvern şi în reprezentanţiĭ naţiuneĭ.

Nu mă îndoiesc că sfaturile mele părinteştĭ vor fi înţelese şi respectate, căcĭ alt-fel, de şi convins de dreptarea cauzeĭ d-voastră, voiŭ fi pus în dureroasa poziţiune de a mă retrage din acţiune.

* * *

Vă mulţumesc cu această ocaziune pentru numeroasele telegrame de felicitare ce mi-aţĭ adresat la Senat din toate unghiurile ţăreĭ şi vă felicitez de sărbătorĭ şi anul noŭ, care pentru d-voastră va fi *anul de renaştere*.

Nicolae I. Micescu, *senator*

Preşedinte de onoare al societăţeĭ funcţionarilor C. F. R., *Cultura* din Piteştĭ.

Piteştĭ în 26 Decembrie 1896.

INFORMAŢIUNI

DIRECŢIA TELEGRAFO-POSTALA şi FUNCŢIONARII

Nemulţumirile funcţionarilor

O mare nemulţumire s'a stîrnit pri'ntre funcţionariĭ telegrafo-poştalĭ. Această nemulţumire provine maĭ ales din nerespectarea, din călcarea sfruntată a articolelor din legea de organizare e corpuluĭ telegrafo-poştal şi din regulamentul de aplicare. Am arătat în numărul trecut şi repetăm azĭ ce zice articolul 8 din lege:

«Exceptîndu-se directorul general, desenatorul saŭ translatorul, carĭ pot fi luaţĭ şi din afară de corp, nimenĭ nu poate fi admis în corpul telegrafo-poştal de cît ca elev gradul al III-lea.

«Se exceptează:

«a) *Tineriĭ carĭ vor poseda diploma de bacalaureat vor fi admişĭ în corp ca elevĭ de gradul I.»*

«b) *Aceĭ carĭ vor poseda diplome în regulă de inginerĭ electricianĭ saŭ diplome de absolvirea studiilor dintr'o şcoală superioară de telegrafie orĭ de podurĭ şi şosele din ţară saŭ din străinătate, pot fi admişĭ în corp ca oficianţĭ inferiorĭ de gradul I».*

Iar articolul 123 din regulamentul de aplicare al legeĭ de organizare prevede ca să se dea preferinţă acelora «carĭ aŭ obţinut diploma cu note marĭ».

Abuzurile de la Direcţie

Direcţia însă n'a găsit cu cale să respecte legea, ci a călcat-o cînd a vrut, şi a interpretat-o după cum î-a venit la socoteală. Fără ca legea să permită, dînsa trimete pe fie-care an în străinătate oamenĭ, carĭ n'aŭ îndeplinit maĭ întîiŭ condiţiunile cerute de lege spre a fi admişĭ ca oficianţĭ gradul I, numaĭ pentru a obţine orĭ în ce chip diploma de inginer. Şi această favoare nu se acordă celor maĭ meritoşĭ, ci numaĭ protejaţilor direcţieĭ saŭ a favoriţilor eĭ.

Cîte-va exemple

Ast-fel aŭ fost trimeşĭ la Paris d-niĭ Ogrezeanu, Arsenescu, Cotescu, Tănăsache, Craioveanu şi Sava. Ast-fel în dispreţul corpuluĭ telegrafo-poştal, a fost trimes elevul gr. II Berlescu, care într'un singur an a fost auxiliar. a fost admis în corp ca elev gr. III a fost făcut elev de gradul II, şi acuma-ĭ la Paris, de unde se va întoarce cu titlul de inginer, iar comisiunea consultativă îĭ va da de sigur, gr. I de oficiant inferior, pe baza art. 8 din lege.

Nicăierĭ legea saŭ regulamentul nu prevede că trebue să se dea leafa şi 200 leĭ pe lună unor amploiaţĭ pentru a fi trămişĭ la Paris, ca în 8 lunĭ, şi prin excepţie 16 lunĭ, să capete titlul de inginerĭ.

Cum se capătă titlul?

«E un adevărat scandal, modul în care se capătă titlurile din streinătate. De cele maĭ multe orĭ ceĭ trimeşĭ nu depun nicĭ un examen, adesea nu frecuentează nicĭ cursurile, regulat, şi totuşĭ vin cu diplome.

Venind în ţară iarăşĭ nu sînt supuşĭ la examen, ci primiţĭ direcţĭ ca oficianţĭ de gradul I.

Chiar în luna Noembre s'aŭ întors doĭ inşĭ, d-niĭ Craioveanu şi Tanasache. Eĭ aŭ cerut gradul I de oficiant pe baza diplomeĭ şi conform art. 8. Comisiunea consultativă dezbătînd această cerere, a emis două opiniunĭ. (Vezĭ buletinul telegrafo-poştal din 15 Decembre.

D-niĭ Chiriţescu, Brăiescu şi Preda aŭ susţinut că trebue avansaţĭ la grad. I de ofic. inferior pe baza art. 8 şi în virtutea diplomeĭ.

D-niĭ Bulgaru, şeful personaluluĭ şi inspectorul Demetrescu, aŭ susţinut însă contrarul, de oare ce pretendenţiĭ n'aŭ urmat şi secţia a II-a a şcoaleĭ de telegrafie din Paris, după cum prevede art. 8 din lege.

Cum vedem cu funcţionariĭ telegrafo-poştalĭ se petrec maĭ aceleaşĭ lucrurĭ ca şi la C. F. R.

Vom reveni arătînd şi alte călcărĭ de lege şi abuzurĭ.

Z. Cobuz

Vaporul «Imperator» al Lloyduluĭ austriac, venind de la Bombay, a fost oprit în carantină la Suez, de oare-ce s'a constatat c'a avut cazurĭ de ciumă pe dînsul.

Teama de războiŭ ia din ce în ce maĭ mare întindere.

Pe lîngă chemarea miliţiilor, acuma se lucrează la organizarea gloatelor. Din acestea vor face parte toţĭ ceĭ carĭ n'aŭ trecut vrîsta de 45 de anĭ, sînt în stare de a purta armele şi nu figurează ca ofiţerĭ în rezervă (medicĭ, farmaciştĭ etc.)

Toţĭ gloataşiĭ trebue să se prezinte în Februarie la cazarmă să-şĭ ia libretele.

Se spune că s'ar fi făcut înţelegere între d-niĭ Aurelian şi Fleva şi că una din condiţiĭ e revizuirea Constituţieĭ, ca să se introducă colegiul unic. Pe lîngă asta, Fleviştiĭ ar avea şi cîte-va fotoliĭ în cabinet.

Se afirmă că Regele a acordat d-luĭ Aurelian dizolvarea, ba chiar că acesta nicĭ n'a primit misiunea de-a forma un cabinet, fără a fi fost de maĭ înainte, asigurat de-a avea la nevoie dizolvarea.

Barbariĭ militare

Cu tot ordinul dat, bătăile nu maĭ contenesc şi e lucru văzut, că trebuie începută campania cu energie şi maĭ mare.

Citim în ziare că în regimentul 10 de artilerie, bateria I-a, maiorul Popovicĭ Nicolaie, a bătut cumplit pe sergentul Nicolaie Borănescu.

Acum opt anĭ, alt fiŭ al d-luĭ Borănescu a murit tot din bătaie în cazarmă.

Sergentul bătut e greŭ bolnav.

Pe moarte e şi căprarul *Costachi Nicolaie*, bătut de locotenentul Tautu din Iaşĭ regimentul 13 şi pus 14 zile la carceră fără scaun.

A maĭ fost bătut de aghiotantul Mandrea, care l'a călcat în picioare.

Cazurile acestea, aŭ fost comunicate ministruluĭ de războiŭ, dar nu se vede nicĭ un rezultat.

Ne pregătim serios de războiŭ precum vedeţĭ! Aşa se insuflă patriotism.

In chestia Dobrogeĭ, aflăm că ministrul de interne, a dat ordin prefectuluĭ de Constanţa, să reintegreze în drepturile lor, pe Romîniĭ transformaţĭ în vagabonzĭ.

Alegerile pentru colegiul întîiŭ comunal din Rîmnicul-Sărat, s'aŭ casat. Motivele: că secretariĭ şi scrutatoriĭ biurouluĭ nu s'aŭ ales prin tragere la sorţĭ şi pentru că preşedintele a mijlocit întemeiarea a treĭ suveicĭ.

Cinstită purtare!

O cauză a ridicăreĭ preţurilor la grîne e seceta din India şi nevoia de cîtimĭ colosale de grîne pentru hrana celor de acolo. Pe de altă parte lăcustele aŭ nemicit în mare parte grîul în Argentiniea şi Uruguay.

Se vorbeşte că urcarea preţurilor cerealelor se datoreşte, între altele, speculaţiilor a două companiĭ cu capital de sute de milioane. Una acestea cu sediul în New-York a cumpărat toată recolta din America; ceea laltă din Londra a pus mîna pe recoltele altor ţărĭ.

Examenele pentru înnaintarea la gradul de maior aŭ fost casate de ministrul de războiŭ în urma neregularităţilor constatate. Decĭ nenea Orăşanu îşĭ poate din noŭ cerca norocul.

Epoca spune ca va fi fost d. Dim. Sturdza intervievatul reporteruluĭ de la Standard, — nu ştim de ce n'ar fi d. Al. Ldhovary. De alt feliŭ insinuaţiile contra socialismuluĭ şi-a mişmişcăreĭ pentru votul uniserral trădează cale de-o poştă oficina conservatoare.

Ziarul **Liga romînă** se preface în revista săptămînală, remînînd cu acela-şĭ personal.

DESPOIERILE PERSONALULUI C. F. R.

VI

Vom vorbi astă-zĭ despre nişte despoierĭ josnice, *practicate de 12 anĭ la calea ferată* de către d-niĭ Winkler, şeful serviciuluĭ de comptabilitate şi d. Poenaru, casierul general al C. F. R.

In fie-care an aceştĭ d-nĭ *scot un calendar, aşa zis al C. F. R., în miĭ şi miĭ de exemplare.*

Fără a vorbi de necesitatea unuĭ asemenea calendar, căcĭ nu cuprinde absolut nimic într'însul şi în fie-care an *are una şi aceiaşĭ materie*, cum spre exemplu: «Dislocaţiunĭ de-ale armateĭ romîne, farmaciile din Capitală, sub-chirurgiĭ, taxele cu tramwaiul vechiŭ, tarifele birjarilor şi tram-carelor şi la urmă o tabelă de anunciurĭ, cum spre exemplu: var alb şi gras, fabrică de cauciuc, etc., etc. !»

Am remarcat aci numaĭ o parte şi cea maĭ importantă din vecĭnicul calendar al C. F. R., *care de alt fel este legat în mod elegant şi costă 10 leĭ ediţie de lux, 5 leĭ ediţie de mijloc şi 2 leĭ şi 50 legat în pînză*.

In acel calendar se maĭ află şi *un ştat al personaluluĭ C. F. R.*, făcut de prin luna *Iunie şi apare la Ianuarie*, ast-fel că mulţĭ din ştat *sînt morţĭ*, mutaţĭ, demisionaţĭ orĭ destituiţĭ. Decĭ, nicĭ acestea nu corespund realitatea!

Pînă aci n'am arătat de cît *necesitatea ce are un impiegat de drum de fier de un asemenea calendar.*

Să trecem acuma *la necesitatea d-luĭ Vinkler-Poenaru.*

Maĭ întîiŭ listele de subscripţiĭ circulă pe la toate gările din ţară şi pe la toate biurourile, *fără mărcĭ poştale*, conform legeĭ poştelor, care se află în calendar!?

Al doilea, personaluluĭ i se impune de a se înscrie la cumpărarea unuĭ asemenea calendar, pentru că alt-fel bieţiĭ şefĭ de gară şi casierĭ cad în ghiarele alor doĭ domnĭ editorĭ.

Al treilea, toţĭ negustoriĭ carĭ aŭ de dat orĭ de primit mărfurĭ de pe la gările din ţară, sunt maĭ mult de cît obligaţĭ a cumpăra *Calendarul C. F. R.*, căcĭ alt-fel îşĭ găsesc beleaua cu domniĭ şefĭ de staţiĭ şi aceştia de nu desfac cît maĭ multe *şi-o găsesc cu d-niĭ editorĭ.*

Al patrulea, direcţia C. F. R. *permite o asemenea negustorie d-lor Winkler şi Poenaru*, căcĭ încasează miĭ şi miĭ de leĭ anual în profitul d-lor, fără ca acest calendar să aibă nişte materiĭ alese şi oare-cum interesante, ast-fel ca cumpărătorul să profite ceva pentru ceĭ 10 leĭ orĭ 5 care-ĭ dă.

Asta e curată bătae de joc, ca în timp *de 12 anĭ*, să scoţĭ unul şi acelaşĭ calendar, *în care să fie schimbate numaĭ scoarţele şi sărbătorile anuluĭ noŭ!*

Şi se vinde cu 10 leĭ cel de lux!

Dacă un *incult* de impegat inferior şi-ar permite *la o nevoie absolută în familieĭ* să umble cu o listă de subscriere la o loterie atuncĭ imediat este amendat şi ameninţat cu destituirea.

Dar, domnule Director Saligny, calendarul d-lor Poenaru-Winkler, nu e maĭ răŭ de cît o loterie?

Cum se permite vînzarea în asemenea condiţiunĭ şi în profitul a doĭ indivizĭ?

Am înţelege ca ăst calendar să fie editat de C. F. şi sumele încasate să se facă venit fondurilor de ajutor orĭ pensie.

De ce permiteţĭ d-v. exploatarea aceasta, care constitue o ruşine pentru o administraţie de cale ferată?

Iată, onorabilĭ cetitorĭ, pînă unde merge ceĭ cu lefurĭ ministeriale, cari-şĭ construesc palate şi carĭ cată să ne nimicească prin fel de fel de machiavelîcurĭ, literalmente, *pentru că am îndrăznit să cerem un drept al nostru.*

Nu maĭ vorbesc de miile de avantaje carĭ le aŭ aceştĭ satrapĭ; voiŭ cita numaĭ că pe la toţĭ şefiĭ şi sub-şefiĭ de serviciurĭ, şi la şeful găreĭ de Nord, *ilustrul*

domn Herăscu, găs'ți slugi pe acasă, oameni plătiți de direcție!

Recunoaştem că foarte greŭ le vine d-lor satrapi, mai cu seamă acuma cînd mişcarea funcţionarilor a luat proporţii aşa de mari.

Aceasta le va servi de lecţiune, atît lor cît şi celor viitori, ca să ştie cum să se poarte cu cel din urmă om, care are dreptul la viaţă ca şi dînşii.

După cum aţi văzut, noi nu am relevat *de cît lucruri şi fapte ştiute de toată lumea,* ce trebue însă să fie acolo la Calea ferată şi ce nămol de abuzuri ar descoperi o anchetă!?

Aide, d-le Porumbaru, îndrăzneşte şi pune piciorul în prag acestor satrapi!

Auzim de venirea d-lui Ionel Brătianu ca director şi d. Paciura ca sub-director.

Te rugăm a ne comunica aceasta prin *Monitor* şi ţara 'ţi va fi recunoscătoare!!

In numărul viitor vom vorbi despre alt soiŭ de despoieri (Magazinul de consum).

La revedere.

Semafor

CIUMA ŞI ANGLIA

Ţărmii mlăştinoşi ai Gangelui întreţin în India un cortegiŭ teribil de boale molipsitoare, cari de acolo se propagă în restul lumei, graţie comerţului. Europa în dese rînduri a primit din India—pe lîngă diamante şi mătăsuri—ciuma holera şi alte flagele cari aŭ decimat continentul mai răŭ ca un mare împărat. Anul acesta teribila ciumă, întovărăşind foametea, bântue cu o furie îngrozitoare în oraşul Bombay. Numărul morţilor e de peste 3000 zilnic; 325,000 de locuitori, printre cari mulţi molipsiţi, aŭ părăsit oraşul împrăştiind ast-fel boala pe o mare întindere. Faţă de pericolul care amenință Europa, e de datoria tuturor statelor ei şi mai ales a acelora cari întreţin raporturi comerciale cu India, să fie cu mare precauţiune şi prin mijloacele pe cari higiena le pune la îndemână, să evite ca Europa să fie vizitată de năpraznicul mosafir.

Rusiea şi Austro-Ungariea aŭ luat măsuri foarte serioase în contra boalei. Angliea însă, al cărei comerţ cu India e aşa de întins, pune interesele ei comerciale mai presus de ori ce alte consideraţii, şi se arată foarte flegmati că faţă de năpastea care ameninţă. Aşa, corabia engleză *Nubia*, avînd pe bordul ei pe lîngă pasageri civili, 228 de soldaţi venind cea mai mare parte din Calcuta, a sosit eri în portul englezesc Plymouth. De şi încă de pe cînd corabiea trecea pe la Port-Said, Agenţia Havas anunţase că bîntue pe bordul ei epidemiea, de şi mulţi soldaţi muriseră pe drum, şi mulţi alţii eraŭ în agonie, de şi o parte din presa engleză protesta, totuşi corabia îşi continuă drumul spre Anglia.

Ajunsă la Plymonth, corabia nu fu nici măcar supusă carantinei. Autorităţile căutară să ascundă adevărata boală care bîntuia pe bord, zicînd că *nu e de cît o simplă holeră.* O simplă holeră, auzi dumneata!

Pentru atîta lucru să întîrzie un transport de diamante, saŭ de ceai? Şi aşa pasagerii corăbiei fură lăsaţi să o părăsească, toate măsurile higienice mărginindu-se la desinfectarea efectelor cu vapori de sulf.

Să nu ne mirăm deci, dacă o să auzim într'o bună zi, că ciuma bîntue în Angliea.

F.

ULTIME INFORMATIUNI

După cît aflăm în ultimul moment d-nii Zamfirescu şi Teodoru, victimele d-lui Saligny, n'aŭ fost numai transferaţi, după cum spunea circulara directorului, ci şi degradaţi. D. Zamfirescu, care a fost sub inspector la Piteşti, a fost transferat la Brăila, ca şef de gară, ceia ce reprezintă un grad inferior în erarchia funcţionarilor de la C. F., iar d. Teodoru, a fost transferat din gara Piteşti, în gara Murgeni, o staţiune mică din Bărăgan, ceia ce iarăşi este identic cu o degradare.

Sîntem convinşi că d-nii Teodoru şi Zamfirescu nu se vor lăsa a fi intimidaţi de dispoziţiunile d-lui Saligny şi că vor continua lupta pentru îmbunătăţirea stărei lor şi a tovarăşilor lor de suferinţă.

In fine, liberalii naţionali din Iaşi s'aŭ hotărît să opue la colegiul I de Senat din Iaşi candidaturei d-lui Lascar Catargiu pe aceea a d-lui V. Alexandrescu-Ureche.

De şi d. Ureche e un bărbat foarte onorabil şi în acelaşi timp profesor universitar, totuşi candidatura d-sale nu prea pare serioasă.

Nevoia te învaţă zice un proverb şi multă înţelepciune cuprinde în el! In adevăr pare că ideea de-a forma o societate agricolă serioasă pare a prinde rădăcini. Chiar d. Aurelian ar avea asemenea plan. Mai mult, societatea ar avea a stabili un biuroŭ de informaţii pentru a şti la fie-care moment: cîte cereale se află în depozit în magaziile din lume; starea recoltelor în toate ţările producătoare; preţurile cu cari se ofer şi cer.

Noi credem că sarcina e prea peste puterile unei societăţi particulare.

Cetim în *Tout savoir* că între alte articole nouă de comerţ naţional romîn e şi ordinul, Stelei Romîniei. Nu e tomai ieftin dar marfă bună într'ales şi cinste nespusă de-a o purta. Costa numai 4000 de lei. Cum vedeţi afacerea e serioasă. Păcat că editorul lui *Tout Savoir* n'a adaos şi adresa celui ce vinde. Dar doritorii se pot adresa la editorul zisei enciclopedii.

Dar ai noştri ce zic?

D. Cozmovici, deputat al colegiului II de Iaşi, fiind numit inspector şcolar în locul d-lui Meissner, demisionat, colegiul II de Iaşi se va declara vacant.

Din dosarul cazarmelor

Ni se denunţă o mulţime de barbarii, ce se petrec în regimentul I de geniu, compania 9 (fortul Popesci), ne mulţumim însă pentru azi a da la lumină următoarea barbarie:

In sus numita companie se află un tînăr Dumitru Munteanu, care este persecutat într'un mod ne mai pomenit de către sergentul Gheorghe Constantinescu, tînărul în urma bătăilor şi persecuţiilor ce le suferă de la sus numitul sergent, a eşit la raport la d. căpitan Negru Atanase, pentru a se plînge contra sergentului,

Sergentul văzînd că a eşit la raport a spus căpitanului cum că Munteanu e nedesciplinat, atunci căpitanul întreabă pe soldaţi, dacă e adevărat spusele sergentului şi soldaţii din cauză că le era frică, aŭ spus că da, mai cu seamă că sergentul stînd la spatele căpitanului a făcut cu capul soldaţilor spre a spune da.

După aceea căpitanul l'a luat tot pe Munteanu la bătae, trîntindu-i patru palme şi opt zile carceră.

De remarcat e că de cîte ori soldaţii voesc să iasă la raport tot-d'a-una li se răspunde că aşa e miliţie şi să nu iasă, că o să-i omoare în bătaie!

D. ministru de războiŭ va bine-voi să dea semne de viaţă?

NOUA CIRCULARA

Se ştie că funcţionarii de la C. F. sînt organizaţi în societatea «Cultura.» Pentru a asigura existenţa trainică a acestei societăţi, funcţionarii aŭ inzistat în tot-d'a-una ca la plata lefurilor să li se reţie şi cotizaţiunile. Pentru a pune beţe în roate organizaţiei funcţionarilor C. F. R., d. Saligny publică o nouă circulară prin care opreşte pe casieri de a mai face «în momentul plăţei alte reţineri de leafă de cît acele autorizate de Direcţia Generală.» *Iată circulara în chestiune:*

DIRECTIA GENERALA A C. F. R.

No. 6124 P.

CIRCULARĂ

Către toate organele administraţiei

Interzice la plata lefurilor facerea de reţineri, cari nu sînt autorizate de Direcţia Generală.

Se aduce la cunoştinţa generală că este cu desăvîrşire interzis personalului însărcinat cu plata lefurilor să facă funcţionarilor saŭ agenţilor în momentul plăţei, alte reţineri din leafă de cît acele autorizate de Direcţia Generală.

Personalul care va contraveni acestui ordin, va fi aspru pedepsit.

Director general (ss) **A. SALIGNY.**

* * *

Asemenea circulări sînt menite a irita mai mult încă pe funcţionarii c. f. şi a-i face să-şi piarză sîngele rece şi atitudinea liniştită pe cari le aŭ păstrat pînă acum. Protestăm cu toată energia în contra acestor specii de circulări, intrate după cît se vede la modă şi-l rugăm pe d. Porumbaru să ia cele mai energice măsuri, pentru a nu face ca prin nepriceperea şi pasiunea unui director, să se periclitéze buna funcţionare a unui serviciŭ, de care depinde—după însă-şi cuvintele d-lui Porumbaru—chiar şi siguranţa statului.

In întrunirea de astă-seară de la Clubul Muncitorilor din Capitală, va vorbi între alţii şi prietenul I. Nădejde, despre Uneltirile ruseşti.

Muncitorii şi toţi prietenii noştri sînt invitaţi să vie în număr cît mai mare la întrunirea lor.

Din cauza sărbătorilor, numărul viitor al ziarului nu va apare de cît Miercuri la orele obicinuite.

—CHESTIUNEA DOBROGIEI—

Iată ordinul d-lui ministru de interne, Lascar, către prefectul de Constanţa:

D-le prefect,

Sînteţi invitaţi să reveniţi imediat asupra ordinului d-v. circular No. 12.392, din 18 Decembrie, dat sub-prefecţilor, explicîndu-le că în Dobrogea, ca şi în Romînia de dincoace de Dunăre, numai consiliile comunale şi nici de cum primarii revizuesc anual listele electorale, judecînd în prima instanţă contestaţiunile făcute de alegători, că consiliile comunale, conform art. 38 din legea electorală, — aplicabilă şi la listele electorale comunale din Dobrogea — nu pot şterge din liste, cu ocaziunea revizuirei lor, de cît: 1) pe cei morţi; 2) pe accia a căror înscriere se va fi declarat nulă de autorităţile judecătoreşti; 3) pe cei ce vor fi pierdut vre-una din calităţile cerute de lege pentru a fi alegători, şi 4) pe cei cari vor fi făcut cerere de schimbarea domiciliului.

Indatoraţi pe sub-prefecţi să lămurească autorităţilor comunale că, potrivit citatului articol şi în conformitate cu jurisprudenţa Inaltei Curţi de casaţie, cel ce are posesiunea de Stat, prin înscrierea sa continuă şi neîntreruptă în listele electorale în mai mulţi ani precedenţi, nu poate fi şters din aceste liste, pe cît timp nu s'a ivit o împrejurare din care ar resulta schimbarea acelei posesiuni de Stat şi n'a fost contestat de nimeni. (Decis. Cas. secţ. II, No. 200, din 21 Martie 1894).

Veţi arăta încă d-lor sub-prefecţi că art. 2 din legea pentru regularea proprietăţei mobiliare în Dobregea din 3 Aprilie 1882, consideră ca Romîni pe cultivatorii de pămînt stabiliţi în acea parte a ţărei, la epoca promulgărei acestei legi şi prin urmare, ei se bucură de toate drepturile politice acordate locuitorilor împămînteniţi.

Aceasta este şi jurisprudenţa constantă a Inaltei Curţi de casaţie. (Decis. No. 275 din 20 Martie 1895, No. 295 din 27 Martie 1895, No. 341 din 13 Aprilie 1895).

Daţi cea mai întinsă publicitate acestui ordin atît în comunele urbane cît şi în cele rurale.

* * *

Ar fi foarte natural ca onorabilul d. Dumitrescu, prefect de Constanţa să fie caterisit din postul ce ocupă cu atîta inconştienţă.

PREFECTU POLIŢIEI
şi
BANDELE DE BATAUŞI

Am arătat în numărul nostru de ieri cum d. S. Edelstein, vînzător al ziarului *Lumea Nouă*, a fost atacat în strada Crucea de Piatră de către o bandă de bătăuşi, bătut în modul cel mai crîncen şi rănit grav în cinci locuri la cap cu boxul. Am arătat cum nici un agent al poliţiei nu i-a venit în ajutor, iar sergentul de stradă, care s'a arătat după bătaie, îşi bătea joc zicînd că «bine l'a mai bătut.» La secţia respectivă pacientul a fost întîmpinat cu aceeaşi nepăsare.

* * *

In urma acestui atentat, văzînd starea gravă a pacientului, care a venit pe la redacţia noastră, l'am trimis cu o scrisoare din partea noastră la prefectul poliţiei.

Iată acea scrisoare:

Bucureşti, 1897.

Domnule Prefect,

Vă trimetem pe pacientul S. Edetstein, care a fost atacat şi grav rănit în 5 locuri, la cap de o bandă de bătăuşi în strada Crucea de Piatră (Dudeşti), fără ca vre un agent al siguranţei să intervină.

Sperăm, d-le Prefect, că veţi bine-voi a face o anchetă severă şi grabnică.

Primiţi, asigurarea consideraţiei noastre.

D-lui Caton Lecca
Prefectul Poliţiei capitalei.

* * *

La poliţie victima fu dusă în cabinetul directorului, care, în loc să asculte plîngerea, începe să-l ia la trei parale:

— De ce ai fost la *Lumea Nouă?* se resteşte directorul.

— Fiind-că sînt vînzător al acestui ziar.

Şi d. Edelştein arată directorului teancul de jurnale, pline cu totul de sînge.

Directorul poliţiei însă continuă cu ameninţările, amintind pacientului *că nu ie cetăţean, şi că drept satisfacţie se poate să i se dea alegerea graniţei pe unde va trebui să fie expulzat.*

* * *

După ce directorul îşi sfîrşi ameninţările pacientul fu condus în cabinetul prefectului.

— Cunoşti pe acei cari te-aŭ atacat? îl întreabă d. Caton Leca.

Nu. Am venit la d-v. tocmai pentru că să luaţi măsuri spre a fi descoperiţi.

— Dacă nu cunoşti pe nimeni, eŭ nu pot să-ţi fac nimic. *Pîndeşte şi d-ta pe bătăuşi şi dă-le o bătae zdravănă.*

... Şi cu aceastea Edelştein fu concediat.

* * *

Ce rezultă din toate acestea? Rezultă nici mai mult nici mai puţin că oamenii cei mai pacinici pot fi ori cînd atacaţi, stîlciţi şi omorîţi în bătăi, de bande de nemerniciţi — fără ca acei însărcinaţi cu paza ordinei publice să ia vre-o măsură pentru descoperirea şi pedepsirea autorilor.

Brava, poliţie!

In curînd va apare în broşură *Al V-lea Răspuns la Mesagiŭ*, **discurs rostit în cameră în şedinţile de la 13 şi 14 Decembrie 1896, de către prietenul nostru V. G. Morţun.**

Aseară d. Aurelian a prezidat un consiliŭ de miniştri, care s'a ocupat, în special, cu chestiunea dobrogeana.

Amintim că mîine 5 Ianuarie şi Luni 6 Ianuarie aŭ loc două întruniri în favoarea *Votului Universal.*

Prima la Galaţi în sala Theatrului Themistocle şi a doua în Ploeşti — sala de jos a Liceului.

Delegaţia Dobrogenilor

Eri s'aprezentat la d. ministru de interne Lascar, o delegaţie dobrogeană, care a expus plîngerile locuitorilor dobrogeni şi îmbunătăţirile şi reformele de cari aŭ nevoe.

D. Lascar a primit şi ascultat cu bună voinţă pe delegaţi, şi le-a arătat ordinul trimis prefectului de Constanţa, în chestia înscrierei în listele electorale.

Delegaţia va cere o audienţă la Rege.

Lumea Nouă ştiinţifică şi literară de Duminică 5 Ianuarie, coprinde următorul sumar:

Capacitatea intelectuală a femeei trad. de Elisabeta.

Intîiea iubire poezie de Steureman.

Cilindrul lui Ghiţă nuvelă de St. Basarabeanu.

Bordeiŭ şi mormînt poezie de T. D. Neculuţă.

Păţaniile unui melc nuvelă de Sergiu Cujbă.

Unei fete poezie de Cincinat Pavelescu.

Din joc nuvelă de E. Steliu.

Cîntec de Erics.

Poveştele Dunărei de V. Cozmin.

Cîntece populare din Oltenia Drăghicescu şi Dragu.

Varietăţi de ***.

Un bas relief după I. Turghenier.

Strofe versuri de F. V. O.

Sugestie nuvelă de Marin Luncă.

Sfîrşitul nevrozlei foileton ştiinţific de Adolfo Zerboglio.

Poşta redacţiei, etc.

15 bani numărul

Sinucideri

Ilie Ene în etate de 45—50 ani s'a găsit spînzurat cu o frînghie de craca unui salcîm din faţa casei No. 20, şoseaua Basarab. Cauza strangulărei nu se ştie. Din ordinul parchetului a fost transportat la morgă.

* * *

Tînărul Iohan Port, în etate de 22 ani din calea 13 Septembrie No. 62 a intrat într'o tutungerie unde s'a sinucis cu un revolver calibru 6 pe la ora 6 jumătate.

Cauza e amorul. S'a condus spitalului Brîncovenesc. Se crede că va scăpa.

CLUBUL MUNCITORILOR DIN BRAILA

Proces-verbal

Noi comitetul executiv al clubului muncitorilor din Brăila, întrunindu-ne astă-zi 1 Ianuarie, 1897 şi procedînd la verificarea încasărilor şi chieltuelilor Clubului, am constatat conform bilanţului, următoarele:

	Lei B.
De la 9 Iunie (exclusiv) pînă la 1 Ianuarie 1897, s'a încasat suma de	780.90
Din acestă sumă scăzîndu-se cheltuelile făcute de la 9 Iunie 1896 (executiv) suma de	377.30
Remăn	403.60
Cari împreună cu suma rămasă la 9 Iunie	53.80
Fac	457.40

Adică *patru sute cinci-zeci şi şapte lei şi patru-zeci bani* fondul bănesc al Clubului muncitorilor din Brăila găsit la 1 Ianuarie 1897.

Incheind prezentul proces-verbal, hotărîm ca această sumă să se depună la o casă publică de economie.

Comitetul executiv: **Gh. Neacşu, Ilie Radu, Costache I. Gilcă, I. R. Chiriac.**

Casier, **Ştefan I. Rotaru**

* * *

CLUBUL MUNCITORILOR DIN BRAILA

DARE DE SEAMĂ

A balului social-democrat organizat în folosul clubului muncitorilor din Brăila în seara zilei de 26 Decembrie 1896 (a doua zi de Crăciun.)

Incasări

	Lei B.
40 bilete familie a 2 lei	80,00
249 » de persoană à 1 leŭ	249,00
8 » a 50 bani	4,00
Cocarde, drapele	28,40
Garderoba	63,20
Donaţia prietenului Niculescu	10.00
Total încasărilor	434,60

Cheltueli

	Lei B.
Sala	70,00
Muzica	60,00
Taxa	25,25
Drapele: Votul Universal	11,00
Cocarde	7,00
Confetti	5,10
Afişele, bilete	26,00
Lipitul afişelor	4,00
Foc bengal	3,00
Cheltuelile garderobei	14,00
Diferite cheltueli	3,80
Totalul cheltuelilor	229,15

Bilanţ

Totalul încasărilor	434,60
Totalul cheltuelilor	229,15
Venit net	205.45

Comitetul Executiv

CLUBURI SI SOCIETAŢI

CLUBUL MUNCITORILOR din BUCUREŞTI

Toţi membrii corului Clubului Muncitorilor din Capitală, sînt cu stăruinţă rugaţi a se întruni de urgenţă Dumінecă 5 Ianuarie, la orele 1 şi jum. după prînz, în sala Clubului.

Profesorul Corului.

La Clubul din Verde *se va ţine Duminecă 5 Ianuarie la ora 2 după amiază, o mare întrunire, în care se vor discuta chestii importante pentru mişcarea muncitorilor*

Intre alţii va vorbi prietenul Tache Georgescu *despre* **Mişcarea Muncitorilor.**

Prietenii din Verde sînt rugaţi să vie în număr cît mai mare.

Cea mai bună calitate existentă de

COKS

DE UZINA DE GAZ

vi se furnizează la domiciliŭ, în saci, per tona de 1000 kgr. greutatea garantată

LEI 45

Dacă vă adresaţi printr'o carte poştală saŭ personal casei

A. GOLDŞTEIN

9, Strada Decebal, 9.

Bucureşti. Telefon No. 66.

Tot acolo se află depozit de cox mărunt pentru sobe *Parigine* şi Belgiane, *cocs de fonderie, cocs de ferărie, cărbunĭ* din minele englezeşti de *Cardiff, antracit englezesc*, prima calitate pentru sobe *Helios, Briquette* etc. Expediţiunĭ *en gros* şi *en detail* de la *Bucureşti Constanţa* şi *Brăila* la orĭ ce staţiune a căilor ferate.

STATI, OPRITI SI CITITI

PRIMUL ATELIER DE PICTURA

Calea Victoriei, 136

PROFITAŢI DE OCAZIUNE

Cine voeşte să aibă după orĭ-ce fotografie un portret în oleiŭ, mărimea naturală, bine lucrat, ca să rămîe ca cel maĭ frumos *suvenir*, saŭ *cadoŭ de neuitat*, rugăm a se adresa numaĭ la **ATELIERUL DE PICTURĂ** din *Calea Victoriei 136*. Preţurile sînt cît se poate de reduse, în comparaţie cu lucrarea. Garantam pentru asemănarea perfectă. Avem la dispoziţie pictoriĭ ceĭ maĭ specialĭ din München, Paris, Dresda şi Berlin.

MARE DEPOŬ DE RAME

Asociaţia de Fotominiatură.

CEAIUL CARPATILOR „VOREL"

Autor. de cons. medical super. din Romînia

Remediul cel maĭ sigur contra tutulor boalelor pieptuluĭ, plămînilor precum şi ale căilor respiratoare, indiscutabil dar contra tuselor nervoase, contra bronchitelor cronice şi acute, contra catarelor cronice, guturaiŭ precum şi contra tuseĭ convulsive la copiĭ (numită tuse măgărească).

Preţul unuĭ pachet cu ceaiŭ este 80 banĭ

Asemenea se recomandă Bombónele Pectorale „Vorel" preparate din Ceaiul Carpaţilor pentru maladiile sus menţionate.

Preţul uneĭ cutiĭ cu Bomboane Leĭ 1.50

Depozitul la *Drogueria* şi *Farmacia* BRUSS, Bucureşti, Bulev. Elisabeta, palatul Băilor Eforieĭ, şi la toate farmaciile din ţară.

MARE DEPOU DE HÂRTIE

HÂRTIE DE ŢIGĂRĪ

ŞI DIFERITE MĂRUNŢIŞURĪ EN GROS ŞI EN DETAIL

HERMAN ROSENZVEIG

LA «CREIONUL UNIVERSAL»

BUCUREŞTI — 51, STRADA GABROVENI, 51. — BUCUREŞTI

SPECIALITATE IN HÂRTIE DE ŢIGARI

10.000 CUTIĬ ÎN PERMANENŢĂ ÎN DEPOSIT

Tipografia sistematică specială, esecută orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această branşă, cu esactitate şi acurateţa, cu preţurĭ moderate. Amnare, analină, arnicĭ, ace de păr, de cusut şi cu gămălie; bobine, carnete cu muşama din fabrica *Progresul—Ploeştĭ*; cerneală, creioane «Universal», Hardmuth, Faber; cordoane Pro Patria, ceară roşie; casete: High-Life, Good-English, Peneş-Curcanul: floricele, cărţĭ de visită, cremene, condeie de piatră şi de cenuşe, cravate milităreştĭ; esenţe de anason, rom şi de oţet; ether de smeură şi de lămîie; franck-café veritabilă; fitil de scăpărat; gulere milităreştĭ; gummi-arabicum şi gummi-radir; hîrtie de ţigărĭ: Job veritabil *Jn. Bardou*, Dorobanţul *Braunştein-Frères, Paris*, Zouavul, Drapelul, Curcanul, Jandarmul, Bulgaria, Fulger 5 leĭ, Patru galbenĭ, Trajan 100 leĭ, Mama-Liga. etc.; Hîrtie sugătoare fină, hîrtie de împachetat: cleite şi necleite din fabrica *Schiel-Buşteni*; hîrtie de scris, de poştă, ministerială, comercială de la societatea pe acţiunĭ *Leykam Iosefstahl*, Viena, rotogoale, etc. etc: mosoare albe şi negre, Coats, Anchor, Scara, Ursul, etc.; muşamale cu metru; nasturĭ de sticlă şi piatră; plicurĭ Lloyd, comerciale oficiale, de cărţĭ de visită din fabrica *Progresul-Ploeştĭ*; portofelurĭ fine; periĭ; pepteni; prosoape; peniţe; diverse, aluminium, Claps-*Kuhn* etc.; repertoire de muşama; registre; şireturĭ de ghete; ţigarete; tocurĭ; tibişir de scris şi de biliard; vopsele de ouă; vacs; zahăr tos şi bucăţĭ etc. etc.

Ordinile din provinciĭ se efectuiază prompt contra rambursă prin poştă saŭ prin C. F. R. mică şi mare viteză.

S'A MUTAT

PRIMA FABRICĂ DE ÎNCĂLTAMINTE

din CALEA CĂLĂRAŞILOR

— S'A MUTAT —

BULEVARDUL DOMNIŢEI 2, colţ cu str. Sfinţilor

Odată cu mutarea fabriceĭ de încălţăminte într'un local maĭ spaţios, am căutat să înzestrez fabrica cu maşinele cele maĭ perfecţionate, aducînd lucrătorĭ specialĭ din streinătate, ast-fel fiind în posiţiune a satisface pe onor. public, atît în ce priveşte eleganţa şi soliditatea produselor fabriceĭ, cît şi a preţurilor, concurînd cu orĭ cine din această branşă.

Directiunea fabriceĭ a primit ordin strict

ca odată cu mutarea, timp de o lună, să vînză cu preţurĭ mult maĭ scăzute ca înainte.

GHETE PENTRU DAME		GHETE PENTRU BARBAŢI	
GHEMS	8.—	Solide	11.—
» maĭ bune	19.—	Maĭ bune	12.—
» extra-fine	10.—	»	13.—
CHEVREUX foarte frumoase	12.—	»	14.—
» maĭ bune	13.—	»	15.—
» extra-fine	14.—	»	16.—
» High-liffe	15.—	Ghete pentru băeţĭ cu 7, 8, 9 şi 10 leĭ	
		» » copiĭ cu 4, 5 şi 6 leĭ	

Calitatea încălţămintelor din fabrica noastră este garantată.

S'a pus la disposiţia onor. clientele GALOŞI şi ŞOŞONI-GALOŞI RUSESTI şi se vinde maĭ ieftin de cît orĭ unde.

Cu stimă

DIRECŢIUNEA FABRICEĬ de ÎNCALŢAMINTE

Bulevardul Domniţeĭ No. 2, colţ cu str. Sfinţilor

S'A MUTAT

BULEVARDUL DOMNIŢEI 2, (colt cu str. Sfinţilor)

BULEVARDUL DOMNIŢEI 2, (colt cu str. Sfinţilor)

FARĂ SAPUN

DENTALBIN

Cea mai nouă şi neîntrecută

CREMA PENTRU DINTI FARA SAPUN

Acest preparat analisat de Institutele chimice, este cel mai bun pentru albirea dinţilor, întăreşte gingiile, depărteaza orĭ ce miros al gureĭ. Este singura cremă care nu vatămă emaliul, lăsînd mult timp un miros plăcut gureĭ.

Unica cremă care împiedică înegrirea dinţilor la fumătorĭ.

De vînzare la toate farmaciele, drogueriile şi magazinele din ţară.

Preţul unuĭ tub mare 1 leŭ

» » » mic 50 banĭ

Deposite: **Paris, Viena, Bucureştĭ.**

FARĂ SAPUN

CONSERVE AMIEUX

MAZERE — AMIEUX

FASOLE VERDE — AMIEUX

CIUPERCI — AMIEUX

SPARANGHEL — AMIEUX

De vînzare în toate magazinele de Coloniale şi Delicatesse din Capitală şi din provincie.

LIBRARIE, PAPETĂRIE ŞI FABRICA DE STAMPILE

A. DAVIDESCU

Strada Smîrdan 8

NOU, PRACTIC, IEFTIN

SUCCES COLOSAL

Litere tipografice de cauciuc perfecţionate, cu carĭ orĭ-cine îşĭ poate compune singur şi imprima la minut *cărţĭ de visită, bilete de adrese, circulărĭ, firmă pe plicurĭ şi scrisorĭ, anunţurĭ, cărţĭ poştale* saŭ alte micĭ imprimate saŭ stampile necesare zilnic orĭ-căruĭ biuroŭ, prăvăliĭ, administraţiunĭ de moşiĭ, fabricĭ, etc. Literile se furnisează în sortimente complecte, aşezate fie-care în cutiĭ elegante de metal împreună cu o cleştuţă (pincette) şi un mîner (compozitor) patentat şi costă No. 21 complect cu 93 litere leĭ 2.50, No. 1, cu 121 litere leĭ 4.25, No. 2 cu 181 litere leĭ 5.50, No. 8 cu 240 litere leĭ 6.50, No. 4 cu 330 litere, leĭ 8.25 No. 5 cu 420 litere, leĭ 10.50 şi aşa maĭ departe. Catalogul gratis şi franco.

NOUTATE

SENSAŢIONALA !

PRESE DE

MONOGRAME

«TRIUMF»

Cu această presă orĭ-cine îşĭ poate ştampa în Relief o frumoasă şi elegantă monogramă pe hîrtie de scrisorĭ şi *plicurĭ* în nenumărate exemplare. — Preţul uneĭ prese împreună cu toate accesoriele trimise franco în toată ţara leĭ 1.25.

Prospecte şi probe se trimet gratis la cerere.

Cereţĭ şi catalogul ilustrat al jocurilor de pacienţă hazlie şi objecte de surprise.

Asemenea Catalogul ilustrat al articolelor ed *Traforaj* (Laubsage) şi altor *unelte şi modele* pentru ocupaţiunĭ de diletanţĭ.

DEVÎNZARE ŞI DE ÎNCHIRIAT

Chiar de pe acum saŭ de la Sf. Gheorghe 97, casele mele din *str. Gramond No. 8*, compuse din două corpurĭ; I-ul corp *cu una prăvălie, două odăĭ, două sălĭ, un antreŭ mare şi o bucătărie*, şi al II-lea *din două odăĭ, un antreŭ şi două subsolurĭ*.

Spre informare, a se adresa *Niţă Teodorescu, str. Gramond No. 8, Bulevardul Maria.*

MARCI UZATE DE MOLDOVA

cumpără cu cele maĭ marĭ preţurĭ

54	parale	leĭ	150
27	»	»	400
108	»	»	400
81	»	»	1600

L. STEINBERG

Magazin de mărcĭ postale pentru colecţiĭ

Pasagiul Vilacros 7. Bucureştĭ

Catalogul magazinuluĭ se trimete gratis şi franco.

VISITAŢI

BAILE MITRACHEWSKY

No. 6, Strada Poliţieĭ. No. 6

Serviciŭ curat — Preţurĭ foarte moderate

AVIS

La librăria Carol Müller (Calea Victorieĭ No. 53) se primesc abonamente pentru *Tribuna* din Sibiu.

Preţul abonamentuluĭ este: Pe un an 40 leĭ, pe şease lunĭ 20 leĭ, pe treĭ lunĭ 10 leĭ.

Nicĭ strada, nicĭ ferestrele marĭ nu folosesc şi nu daŭ avantagiile clienţilor şi

MARFA BUNA ELEGANTA ŞI EFTINA

Vă rugăm dar de a vă convinge într'adevăr de principiŭ: Bun, frumos şi eftin, venind la magazinul la

LAMPA ELEGANTA

DIN

CALEA MOŞILOR 35, colţ cu str. DECEBAL 22

Unde veţĭ găsi un bogat asortiment de

Lămpĭ, Porţelanurĭ, Cristalurĭ, Argintărie, Tacîmurĭ de masă, Service elegante de masă, lavoir de dulceaţă, de liquer în bronz, Paturĭ de fer, Scaune, Cărucioare de copiĭ, Sobe, Closete, Chivete şi orĭ-ce objecte de lux şi menagiŭ.

Toate cu preţurĭ avantagioase, serviciul prompt şi conştiincios.

Tot de odată vă atragem atenţiunea asupra filialeĭ noastre din Calea Griviţeĭ 113.

C. N. DIMITRIU & I. STEINHART

Strada Decebal No. 22 şi Calea Moşilor 35

Filiala Calea Griviţeĭ 119. — Atelier str. Decebal 6

SARDINES AMIEUX

De vînzare în toate magazinele de Coloniale şi Delicatesse din Capitală şi din provincie.

DEVISA STABILIMENTULUI : **ACURATETA şi PROMPTITUDINE**

„TIPOGRAFIA NOUA"

DEVISA STABILIMENTULUI : **ACURATETA şi PROMPTITUDINE**

GRIGORE PANAITESCU

BUCUREŞTI. — STRADA CAMPINEANU, No. 13. — BUCUREŞTI

ACEST ATELIER ESTE ASORTAT CU LITERELE CELE MAI MODERNE DIN FONDERIA DEBERNY

EFECTUIAZA TOT FELUL DE LUCRARI ATINGATOARE DE ACEASTA BRANSA

CARŢĪ DIDACTICE

TEZE

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

CONDICĪ ŞI REGISTRE

INVITATIĪ PENTRU NUNTA

BOTEZ

ŞI DE ÎNMORMÂNTARE

BORDEROURI

CĂRŢI DE VISITA ŞI DE ADRESA

JURNALE QUOTIDIANE HEBDOMADARE ŞI LUNARE IN ORI-CE FORMAT SI LIMBA

LEGATORIE DE CARTĪ

Se efectuiază tot felul de lucrărĭ de lux, precum: *registre, cărţĭ de bibliotecă, pasparturĭ* şi tot ce priveşte această branşă, cu cea maĭ mare acurateţă şi preţurĭ moderate.